

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Zaventem te ZAVENTEM

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 128108

Instelling GO! atheneum Zaventem

Directeur Hilde WALRAEVENS

Adres Hoogstraat 50 - 1930 ZAVENTEM

Telefoon 02-720.00.58

E-mail kaza.dir@sgr10.be

Website <http://www.kazaventem.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Midden-Brabant

Adres Waversesteenweg 41 - 3090 OVERIJSE

Scholengemeenschap SGSO Midden-Brabant

Adres Waversesteenweg 41 - 3090 OVERIJSE

CLB GO! CLB Vilvoorde

Adres de Bavaylei 134 bus 2 - 1800 VILVOORDE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 17-05-2016, 18-05-2016, 19-05-2016, 20-05-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 17-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Erik DE BOU

Teamleden Chris VAN WOENSEL, Jos VERMIJL, Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	7
3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/12/1//D)	9
3.1.1.3 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2012/727/1//D en 2012/728/1//D).....	11
3.1.1.4 Gezinstechnieken, huishoudkunde en voeding in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2010/35/1//D)	13
3.1.1.5 Engels en Frans in de basisvorming en het specifieke gedeelte in de studierichtingen Economie-Moderne talen en Moderne talen-Wetenschappen (leerplannen 2014/1024/1//D, 2014/1025/1//D en 2015/1132/1//D)	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Leerbegeleiding.....	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het GO! atheneum Zaventem is een middelgrote secundaire school. De school deelt de campus met een basisschool. Naast een A- en een B-stroom omvat het onderwijsaanbod een ruim aantal studierichtingen in het algemeen secundair onderwijs en een aantal structuuronderdelen binnen de studiegebieden Handel en Personenzorg van het tso en het bso. De school kent de laatste jaren een stijging van het leerlingenaantal. Ze telt een groot aantal meertalige leerlingen.

Het directieteam bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur met een duidelijk afgesproken complementaire taakverdeling. De directie bewaakt de gemeenschappelijke doelgerichtheid. Zij kiest voor een laagdrempelig en toegankelijk leiderschap en streeft naar een participatieve cultuur bij het personeel. Het resultaat is een aangenaam en tegelijk gestructureerd leer- en leefklimaat.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school het onderwijs voor de geselecteerde vakken en structuuronderdelen voldoende vanuit de eindtermen en leerplannen invult. In alle doorgelichte vakken is de leerplanrealisatie kwaliteitsvol. Het realiseren van de praktische vaardigheden en het uitwerken van een leerlijn en de evaluatiepraktijk in het kader van 'onderzoekend leren/leren onderzoeken' voor de wetenschappen zijn aandachtspunten.

Tijdens de doorlichting werd ook de leerbegeleiding onderzocht. De school streeft naar de gepaste begeleiding voor elke leerling en stemt deze af op de specifieke noden. Elke leerling alle kansen geven op een succesvolle schoolloopbaan is één van de prioriteiten van de school. Het stappenplan in het kader van leerbegeleiding telt vier fasen bestaande uit basiszorg, verhoogde zorg, uitbreiding van zorg en heroriëntering. Er is een sterke wisselwerking tussen de leerbegeleiding, het gelijkeonderwijskansenbeleid en het talenbeleid. De school heeft een sterke cultuur om de eigen onderwijspraktijk in vraag te stellen en te vernieuwen in functie van een betere afstemming op de noden van de leerlingen.

De school heeft een visie, een planning en een organisatiestructuur die garant staan voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). Het pedagogisch project van de school vormt het raamwerk. De leerlingen krijgen een breed aanbod van algemeen vormende activiteiten. Zo bepaalt de VOET-werking in grote mate de identiteit van de school. De school slaagt er prima in om elke leerling tijdens zijn schoolcarrière in contact te brengen met de verschillende (deel-)contexten. Ze probeert de effectiviteit op het niveau van de leerlingen te vergroten door hen zelf meer en meer verantwoordelijkheid te laten opnemen.

Hoewel er op schoolniveau aandacht is voor interne kwaliteitszorg bestaat er onduidelijkheid over de effecten van sommige acties. Het vormt voor de school een uitdaging om de eigen kwaliteit op systematische wijze op te volgen en de prioriteiten op (middel)lange termijn vast te leggen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Ze gaat op systematische wijze de situatie aangaande BVH na. Uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert, blijkt dat ze de tekorten kent en waakzaam is voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin ze onderwijs aanbiedt en leerlingen begeleidt. Ze maakt gebruik van analyses en adviezen van interne en externe deskundigen en houdt rekening met de opmerkingen. Een aantal tekorten zijn tijdens de doorlichting al weggewerkt. Andere vereiste acties zijn op korte of middellange termijn gepland.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies voor alle erkenningsvoorwaarden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	natuurwetenschappen	
Graad 1 Grieks-Latijn	natuurwetenschappen	
Graad 1 Handel	natuurwetenschappen	
Graad 1 Latijn	natuurwetenschappen	
Graad 1 Moderne wetenschappen	natuurwetenschappen	
Graad 2 ASO Economie	biologie	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	biologie	
Graad 2 ASO Latijn	biologie	
Graad 2 ASO Wetenschappen	biologie	biologie
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		gezinstechnieken, huishoudkunde, voeding
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans	Engels, Frans

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de VOET. Het pedagogisch project vormt het raamwerk voor de schoolvisie op de vakoverschrijdende eindtermen met een breed aanbod van algemeen vormende activiteiten.

De VOET-werking bepaalt in grote mate de identiteit van de school. Het 'Meerjarenplan VOETEN' dient onder meer als leidraad. De school slaagt er prima in om elke leerling tijdens zijn schoolcarrière in contact te brengen met de verschillende (deel-)contexten. Bij de planning van de activiteiten houdt de school hiermee rekening.

Ondersteuning De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. Ook de cultuur van de school is een bevorderende factor: er is een breed draagvlak voor vakoverschrijdende initiatieven en voor vakkenintegratie. Heel wat projecten worden dan ook door leraren geïnitieerd. De schoolleiding inspireert, stimuleert en motiveert vanuit een grote betrokkenheid. Aanvullend investeert de school in een structurele ondersteuning rond organisatie, middelen, uitrusting en omkadering. De school maakt haar VOET-beleid transparant voor leraren, leerlingen en ouders. Ze communiceert frequent via personeelsvergaderingen met de leraren, maar ook met de ouders en de leerlingen via digitale en klassieke media.

De drijvende krachten van de VOET-werking zijn de adjunct-directeur en de werkgroepen 'voeten-kern' en 'voeten-projecten'. Zij nemen heel wat organisatorisch en inhoudelijk werk op zich. Een ruime groep van geëngageerde leraren draagt de talrijke projecten en initiatieven. Het vakkenonderwijs geeft vanuit heel uiteenlopende invalshoeken mee invulling aan de VOET-werking. Om de activiteiten transparant te koppelen aan de VOET biedt de school sjablonen aan. Het engagement van al deze ontwikkelaars en uitvoerders genereert een dynamisch schoolleven en is een voorbeeld van goede praktijk.

Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt tot duidelijke conclusies en gerichte bijsturingen. Het VOET-team buigt zich geregeld over de aanpak van de VOET-werking, zowel op beleidsniveau als op uitvoeringsniveau. De vaststellingen leiden tot aanpassingen of tot het leggen van interessantere klemtonen. Het in kaart brengen, evalueren en het opvolgen van de volledige VOET-werking gebeurt systematisch en efficiënt op basis van inventarisaties door de vakgroepen, bevragingen bij de individuele leraren en screenings van de planningsdocumenten. Vanuit deze inventarisatie formuleert de school de nodige bijsturingen. Het 'schoolontwikkelingsplan' bevat een actuele en transparante weergave van de knelpunten binnen de realisatie van de VOET. Steekproefsgewijs zijn er enquêtes en evaluatiegesprekken met leerlingen rond VOET-activiteiten. De school probeert de effectiviteit op het niveau van de leerlingen te vergroten door hen zelf meer en meer verantwoordelijkheid op te laten nemen. Het geheel toont aan dat de VOET-werking gericht is op alle leerlingengroepen.
Ontwikkeling	Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte of effectiviteit. De school rekent vooral op de opleiding, de interesse en het engagement van de eigen personeelsleden. De school hanteert een centrale opvolgingsmethodiek wat het draagvlak en de realisatie van de VOET ten goede komen.
Uitvoering Mentale gezondheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd vanuit de vakken en aangevuld met een gevarieerd aanbod van zinvolle projecten en uitstappen.
	Zowel in de vakken als in tal van activiteiten werkt de school rond 'omgaan met emoties en problemen', 'omgaan met eigen ontwikkeling en met relaties', 'omgaan met kunst en cultuur' en 'weerbaarheid'. De emoties rond de recente aanslagen op de luchthaven in Zaventem heeft de school met veel zorg en op een adequate wijze aangepakt met een rechtstreekse koppeling aan de betrokken eindtermen.
	De wijze waarop de school projecten selecteert, uitwerkt en implementeert met onder meer de VOET als referentiekader is een meerwaarde voor het rendement van de schoolwerking.
Omgeving en duurzame ontwikkeling	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Een waaier aan initiatieven draagt hier toe bij: schoolbrede projecten, graadgebonden activiteiten, initiatieven voor bepaalde leerjaren of klasgroepen. De school werkt volgens de clusters 'eigen rol in duurzame ontwikkeling', 'inzicht in duurzame ontwikkeling' en 'natuur en landschap'.

Verschillende jaarlijks terugkerende, overkoepelende initiatieven tonen het belang aan dat de school hecht aan deze context. Er is een evenwichtige spreiding van de inspanningen over de graden heen, met een aanbod afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de jongeren. In heel wat vakken worden doelgericht verbanden gelegd tussen vakgebonden leerplandoelen en de vakoverschrijdende eindtermen, zowel uit de context 'Omgeving en duurzame ontwikkeling' als uit de stam.

Voorbeelden van goede praktijk zijn de projecten om de leerlingen het besef bij te brengen van hun 'eigen rol in duurzame ontwikkeling': onder meer duurzame kleding ontwikkelen voor de schoolshow, de luchtvervuiling meten met 'airbezen' en het afvalproject.

3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/12/1//D)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De infrastructuur en de leerbegeleiding ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatiepraktijk is transparant.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen aangeboden. De leerlingen leren observeren uit waarnemingen onder andere tijdens de biotoopstudie, in de lessen over microscopie en uit het aanbod van actueel beeldmateriaal dat de lessen ondersteunt. Het totale aanbod is te sterk kennisgericht waardoor het experimentele luik te weinig aandacht krijgt. De leerlingen komen af en toe in contact met het opzetten van eenvoudige onderzoeken, maar het aantal voorgeschreven leerlingenpractica wordt niet gehaald. Een diepgaande en theoretisch-wetenschappelijke aanpak vormt nog te veel het uitgangspunt waardoor de leerlingen kennis en vaardigheidsgerichte aspecten met onvoldoende samenhang leren verwerken. Hierdoor staan de algemene leerplandoelstellingen in verband met 'wetenschappelijke vaardigheden' minder centraal dan het leerplan beoogt. Mede dankzij de vernieuwde uitrusting is er een positieve evolutie zichtbaar.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Alle lessen vinden plaats in een verzorgd laboratorium met voorzieningen die voldoen aan de eisen van het leerplan. De laboratoria zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal en zijn uitgerust met een computer met internetverbinding en smartbord. De school beschikt over leermiddelen voor de leerplanrealisatie en schept financiële ruimte om deze aan te vullen en te actualiseren. De chemische producten zijn opgeslagen conform de regelgeving en de etikettering is aangepast aan de nieuwe normen. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen maar dit veelal voor de uitvoering van demonstratieproeven. Recentelijk gebeurden nog een aantal renovaties. Hierdoor is een positieve evolutie merkbaar voor de realisatie van de leerplandoelstellingen in verband met wetenschappelijke vaardigheden.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. De leerplandoelstellingen komen echter niet altijd evenwichtig aan bod. De validiteit van de evaluatie komt in het gedrang omdat leraren toetsen en examens te veel afstemmen op het leerboek of op de leerinhouden. Ze gaan daardoor te weinig uit van het beheersingsniveau in relatie tot de leerplandoelstellingen. De wetenschappelijke vaardigheden worden nog niet opgenomen in de evaluatiepraktijk. De opdrachten en de vraagstelling zijn eenduidig. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. De puntenverdeling is voor de leerlingen duidelijk weergegeven op toetsen en examens. De vakgroep is gestart met het koppelen van de evaluatievragen aan de leerplandoelstellingen en de puntenverdeling op de examens. Dit om de volledigheid van de evaluatie te waarborgen. Het positief effect is merkbaar, maar de leerplandoelstellingen vormen nog te weinig het uitgangspunt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen rustig en in een veilig leerklimaat. Leraren moedigen de leerlingen aan tot participatie aan de leergesprekken. Tijdens de lessen is er aandacht voor de koppeling van de leerinhouden aan de leefwereld van de leerlingen in actuele contexten. Verwijzingen naar de leefwereld en de samenleving wakkeren de motivatie aan. De opbouw van de lessen is gevarieerd. Demonstratieproeven en projecties visualiseren de leerinhouden en bevorderen de begripsvorming. Het lesmateriaal is gestructureerd en sluit aan bij de lesstructuur. De leraren gebruiken het leerwerkboek en de bijhorende didactische materialen zoals het bordboek om structuur te bieden voor de leerlingen. Deze leerwerkboekgerichte aanpak zorgt evenwel voor een sterke sturing. De gehanteerde invuldidactiek beperkt de ruimte voor leerlingeninitiatief. Het 'actief leren' en 'leren in interactie' krijgen minder plaats in het leerproces. Daardoor worden de wetenschappelijke vaardigheden te weinig doelgericht aangeleerd en begeleid, onder meer op basis van procesevaluatie. Kleine overhoringen zetten de leerlingen aan tot regelmatige studie en bereiden hen goed voor op de examens. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens. Leraren zorgen voor remediëring en geven feedback.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De leden van de vakgroep werken nauw samen met betrekking tot de gelijkgerichtheid in het aanbod en in de evaluatie. Voor de begeleiding van de leerlingen en de afstemming van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen bewaken zij de samenhang. Er is collegiale samenwerking en lesmateriaal en evaluatievragen worden vlot uitgewisseld. De vakgroep ziet terecht werkpunten in de nog betere afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en de uitbreiding van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen. De vakgroep staat open voor externe feedback. De deskundigheidsbevordering draagt bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen.

3.1.1.3 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannen 2012/727/1//D en 2012/728/1//D)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De infrastructuur, de leermiddelen en de leerbegeleiding ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatiepraktijk is transparant.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate, maar er zijn enkele knelpunten, vooral rond de realisatie van de vaardigheidsgerichte doelstellingen. Een aantal elementen wijzen op een positieve evolutie en geven de inspectie voldoende vertrouwen dat de knelpunten worden weggewerkt.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het onderwijsaanbod is volledig maar niet evenwichtig. Door het te sterk kennisgericht aanbieden van de leerplandoelstellingen en uitbreidingen gaat er onvoldoende aandacht naar de algemene doelstellingen i.v.m. 'wetenschappelijke vaardigheden'. De realisatie van bepaalde leerplandoelstellingen komt in het gedrang of is minder duidelijk in het eerste leerjaar door het laten primeren van het leerwerkboek op het leerplan. De leerlingen krijgen sommige leerplandoelstellingen op een te hoog beheersingsniveau aangeboden. Onnodige uitbreidingen hypothekeren het gebruik van lestijd voor de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen. Een blijvend aandachtspunt, ook in het tweede leerjaar, is de kennisopbouw bij de leerlingen vertrekkend vanuit proefondervindelijke waarnemingen en experimenten. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen vormen te weinig het uitgangspunt waardoor de leerlingen de kennis- en vaardigheidsgerichte aspecten met onvoldoende samenhang leren verwerken maar er is een positieve evolutie. Een evenwichtige opbouw van de leerlijn 'leren onderzoeken/onderzoekend leren' ontbreekt.

Uitrusting	Alle lestijden biologie vinden plaats in een verzorgd laboratorium. De leraren- en leerlingentafels zijn voorzien van aansluitingen met water, gas en elektriciteit. De vakgroep beschikt over een inventaris van de beschikbare leermiddelen per laboratorium. De school schept financiële ruimte om de leermiddelen aan te vullen en te actualiseren. De wetenschapslokalen zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal en zijn uitgerust met een computer met internetverbinding en projectiemogelijkheid. De verdere integratie van ICT-hulpmiddelen in de onderwijspraktijk staat nog in de kinderschoenen. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen maar dit veelal voor de uitvoering van demonstratieproeven. Recentelijk gebeurden nog een aantal renovaties. Hierdoor is een positieve evolutie zichtbaar voor de realisatie van de leerplandoelstellingen in verband met wetenschappelijke vaardigheden.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. De evaluatie van de leerlingen is voldoende valide en transparant. Op toetsen en examens is de puntenverdeling per vraag aangeduid. Duidelijk beeldmateriaal ondersteunt de vragen. De toetsen en examens zijn samengesteld uit verschillende vraagvormen. Het evenwicht tussen de verschillende onderdelen blijft een knelpunt. Zo worden de wetenschappelijke vaardigheden nog niet opgenomen in de evaluatiepraktijk en staat het verschil in evaluatie tussen de wetenschapsrichting (twee lesuren biologie) en de niet-wetenschapsrichtingen (één lesuur biologie) te los van de verschillen in de leerplandoelstellingen. De vakgroep is gestart met het koppelen van de evaluatievragen aan de leerplandoelstellingen en de puntenverdeling op de examens. Dit om de volledigheid van de evaluatie te waarborgen. Het positief effect is merkbaar maar de leerplandoelstellingen vormen nog te weinig het uitgangspunt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen gaan door in een open en veilig leerklimaat. Er is voldoende aandacht voor inbreng van de leerlingen. De onderwijsleergesprekken verlopen vraaggericht om de activiteit van de leerlingen te bevorderen. Tijdens de lessen is er aandacht voor de koppeling van de leerinhouden aan de leefwereld van de leerlingen in actuele contexten. De leraren hebben aandacht voor leren leren. Het door de leraren gemaakte evaluatie- en cursusmateriaal is leerplangericht, gestructureerd en verzorgd. De opbouw van de lessen is gevarieerd. Projecties visualiseren de leerinhouden en bevorderen de begripsvorming. Kleine overhoringen zetten de leerlingen aan tot regelmatige studie en bereiden hen goed voor op de examens. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens. Leerlingen krijgen remediëring en feedback in functie van de noden.
Personeelsorganisatie <i>Opdrachtenverdeling</i>	De lesopdrachten biologie ondergingen vorig schooljaar wijzigingen als gevolg van personeelwisselingen. De wisselende opdrachten bemoeilijken het optimaal realiseren van de leerplandoelstellingen, maar er is een positieve evolutie zichtbaar binnen de vakgroep dit schooljaar.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De leden van de vakgroep werken nauw samen met betrekking tot de gelijkgerichtheid in het aanbod en in de evaluatie. Voor de begeleiding van de leerlingen en de afstemming van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen bewaken zij de samenhang. Er is collegiale samenwerking en lesmateriaal en evaluatievragen worden vlot uitgewisseld. De vakgroep ziet terecht werkpunten in de nog betere afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en de uitbreiding van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen. De vakgroep staat open voor externe feedback. De deskundigheidsbevordering draagt bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen.

3.1.1.4 Gezinstechnieken, huishoudkunde en voeding in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2010/35/1//D)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het realiseren van de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de uitrusting voldoen. De evaluatiepraktijk beantwoordt voldoende aan de validiteitsvereisten.

Onderwijsaanbod	De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen aangereikt via drie componenten ('vakken'): 'zorg voor voeding', 'zorg voor welzijn' en 'zorg voor woon- en leefomgeving'. De vaststellingen zijn voor alle onderdelen gelijklopend.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het onderwijsaanbod is globaal genomen voldoende kwaliteitsvol. De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen behoorlijk evenwichtig en met de vereiste diepgang aangeboden. De vakgroep is gefocust op het aanreiken van een aanbod dat goed aansluit bij het concept van het leerplan, het profiel van de opleiding en het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Via een eigentijdse en gevarieerde aanpak, die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen, tracht ze de leerstof bevattelijk te maken. De vakgroep besteedt aandacht aan het uitzetten van leerlijnen.

Voor elk vak zijn de lestijden opgesplitst in een technisch en een praktisch gedeelte. Toch getuigt het curriculum van voldoende samenhang: de theoretische en de vaardigheidsgerichte doelstellingen sluiten behoorlijk goed bij elkaar aan en leiden doorgaans tot een geïntegreerd aanbod. Het aanleren en verwerven van functionele vaardigheden vormt in voldoende mate het vertrekpunt van het onderwijsaanbod. De technische vakken krijgen overwegend een toepassingsgerichte invulling. De praktijkvakken zijn voldoende gericht op het aanleren van basistechnieken en het inoefenen ervan. De nadruk ligt daarbij voldoende op het instrueren van verschillende werkwijzen, het gebruiken van divers en gepast materiaal en materieel en de vakgebonden attitudes. De doelen zoals met betrekking tot veilig, hygiënisch, ergonomisch, milieubewust, kwaliteitsbewust en planmatig handelen komen voldoende doelgericht en in relatie tot de meer specifieke doelen aan bod.

Het onderwijsaanbod gaat in voldoende mate uit van de algemene doelstelling van het leerplan, zijnde de leerlingen in staat te stellen zelfstandig een gewoon huishouden te runnen en mantelzorg te verlenen. De nadruk ligt voldoende op het probleemoplossend denken en handelen in zorgsituaties. De OVUR-methodiek (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren) die bijdraagt tot het leren organiseren van de eigen werkzaamheden, komt geïntegreerd in de diverse zorgoefeningen aan bod. Leerlingen leren vakinformatie selecteren, ordenen en kritisch beoordelen. Deze aspecten stellen hen geleidelijk aan in de mogelijkheid autonoom op te treden.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	In de ruime vaklokalen voor voeding, verzorging en opvoedkunde is een basisuitrusting aanwezig voor het aanleren en inoefenen van de leerplandoelstellingen. De vaklokalen zijn aangenaam en uitnodigend aangekleed. De leraren beschikken tevens over de vereiste leermiddelen, verbruiksgoederen en benodigdheden. Het geheel wordt efficiënt benut zodat de leerlingen op een actieve en constructieve manier kunnen kennismaken met de zorgprocessen. De leerlingen beschikken voor de lessen voeding over aangepaste werkkledij. Multimedia-voorzieningen en middelen tot ICT-integratie zijn beschikbaar in een computerlokaal in de onmiddellijke omgeving. De leraren wenden deze middelen aan om hun lessen te ondersteunen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie is globaal genomen voldoende valide. De evaluatiepraktijk voor de theoretische vakken bestaat uit toetsen en examens, aangevuld met enkele opdrachten. De vragen in de toetsen en examens peilen doorgaans zowel naar kennis als naar inzichten en eenvoudige toepassingen uitgaande van functionele en probleemstellende contexten. In enkele toetsen en examens domineren kennisreproductieve vragen of is de relevantie van de opdracht niet duidelijk waardoor de resultaten niet het verwachte beheersingsniveau weerspiegelen. Ook worden in enkele gevallen praktische vaardigheden via theorie bevraagd. De opdrachten zelfstandig werk gaan gericht de beheersing van vaardigheden na. De vakgroep hanteert een registratiesysteem om na te gaan welke doelstellingen in de examens vervat zitten. Dit opvolgingssysteem is echter nog onvoldoende sluitend. De evaluatie van het praktijkgedeelte kende dit schooljaar een evolutie. Voor de beoordeling van de praktijkopdrachten ontwikkelde de vakgroep een verdienstelijk evaluatiesysteem dat uitgaat van de leerplandoelstellingen. Het is gericht op het proces en het product van de uitgevoerde werkopdrachten en op de vakgebonden attitudes. Een aantal doelstellingen zijn nog onvoldoende duidelijk afgebakend of geconcretiseerd, waardoor de beoordeling ervan op een vage normering berust. De beoordelingscriteria en de puntenverdeling vergen eveneens nog bijsturing. Ook dient het evenwicht bewaakt te worden. Het systeem draagt bij tot een transparante opvolging van het leerproces en van de leervorderingen. In de praktijk is hieruit echter nog onvoldoende af te leiden of alle deelaspecten van een leerplandoelstelling in voldoende mate bereikt zijn.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De relatie tussen de leraren en de leerlingen is aanmoedigend, ondersteunend en respectvol. Met een motiverende aanpak trachten de leraren hun leerlingen te boeien en te betrekken bij het lesgebeuren. Over het algemeen draagt een open klasmanagement bij tot een taakgerichte sfeer en tot zin voor samenwerking.

Het lerarenteam streeft naar een geïntegreerde aanpak en naar samenhang tussen de verschillende doelen. Het levert bovendien inspanningen om de leerinhouden profielgericht in te vullen en te stroomlijnen vanuit het oogpunt van de zelfzorg en de mantelzorg.

Het onderwijs- en leerproces verloopt goed gestructureerd, is voldoende interactief en is zowel op het eindproduct als op de processen die daartoe leiden gericht. De leraren focussen voldoende op handelingsgerichte vaardigheden aan die de ontwikkeling van leerstrategieën, organisatiebekwaamheid en zelfredzaamheid nastreven. Leerlingen leren reflecteren over het welslagen van hun opdrachten en over hun sterke en zwakke punten. De leerlingen kunnen terugvallen op de nodige begeleiding wanneer moeilijkheden opduiken. Leerlingen met specifieke leerproblemen krijgen gepaste ondersteuning.

Het lesmateriaal is verzorgd en goed gestoffeerd en geïllustreerd. Enkele onderdelen staan inhoudelijk nog niet op punt. De leraren leveren inspanningen om het lesmateriaal een uitdagend en functioneel karakter te geven. De leerlingen worden stelselmatig aangezet om met de leerinhouden actief aan de slag te gaan en krijgen kansen om de theoretische inzichten te toetsen aan de realiteit via situatieschetsen, geïntegreerde oefeningen en praktijkopdrachten. Opdrachtenbundels en diverse soorten werkfiches ondersteunen het zelfstandig en methodisch handelen.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Vorming

Overleg

De vakgroepwerking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De collegiale samenwerking vormt een sterk element. Een uitwisseling van ideeën en initiatieven tussen de ervaren leraren en een nieuwe lichter jonge krachten heeft geleid tot een meer doordachte pedagogisch-didactische visie op de vakken. Nieuwe collega's zijn goed opgenomen in de vakgroep. In een sfeer van vertrouwen en openheid krijgen zij de kans zich te ontwikkelen en te bekwamen.

De vakgroep vertoont een grote motivatie en staat open voor kwaliteitsverbetering. De leraren zijn zelfkritisch en hebben een behoorlijk zicht op de eigen sterktes en zwaktes. Dit komt tot uiting in de stappen die het laatste jaar gezet zijn om het onderwijsaanbod, de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk te verbeteren, zodat deze beter aansluiten bij de verwachtingen van het leerplan. De ontwikkeling en de actualisering van delen van het cursusmateriaal en van het evaluatiesysteem zijn daar goede voorbeelden van.

3.1.1.5 Engels en Frans in de basisvorming en het specifieke gedeelte in de studierichtingen Economie- Moderne talen en Moderne talen-Wetenschappen (leerplannen 2014/1024/1//D, 2014/1025/1//D en 2015/1132/1//D)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen en de leerplandoelstellingen van de basisvorming, de specifieke eindtermen en de leerplandoelstellingen voor beide talen. De leerlingenevaluatie is valide en representatief. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	De doorlichtingsfocus richtte zich op de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen van de basisvorming op basis van de vakken Engels en Frans en het specifiek gedeelte van de pool Moderne talen op basis van de vakken Engels en Frans.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Wat de basisvorming Engels en Frans betreft, dekt het onderwijsaanbod in voldoende mate de doelen van de leerplannen. Het onderwijsaanbod voor Frans en Engels is grotendeels gebaseerd op een leer(werk)boek, aangevuld met eigen materiaal. Woordenschat en spraakkunst worden aangeboden en ingeoefend in communicatieve contexten.

Het onderwijs in beide talen is sterk vaardigheidsgericht. Alle vaardigheden komen evenwichtig aan bod en de aangeboden tekstsoorten zijn voldoende gevarieerd. Men schenkt evenwel weinig aandacht aan tekstopbouw en genreconventies. De moeilijkheidsgraad van de luister- en leesteksten en het verwerkingsniveau van de opdrachten sluiten aan bij de vereisten van het leerplan. De training van de verschillende vaardigheden is structureel ingebed in het onderwijs- en leerproces en wordt efficiënt ondersteund door het inzetten van ICT. De vakgroepen hebben over de graden heen de leerlijnen voor de verschillende vaardigheden op basis van de eindtermen in kaart gebracht. Een verdere verfijning en concretisering van deze leerlijnen is nog aan de orde. In beide talen bevordert het consequent gebruik van de doeltaal de luistervaardigheid van de leerlingen. De interactie tussen leraren en leerlingen gebeurt in de doeltaal. De leerlingen vertonen daarbij voldoende spreekdurf.

De (inter)culturele component van het leerplan krijgt voldoende aandacht. Het gebruik van films en chansons draagt hiertoe bij. Leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige/Engelstalige cultuur en leefwereld. Extra-murale activiteiten zoals theatervoorstellingen verrijken het aanbod. De vakgroep Frans levert inspanningen om de leerlingen in contact te brengen met authentieke taalsituaties via een bezoek aan Parijs en een uitwisselingsproject met een Franstalige school. De leerlingen worden ook uitgedaagd door de deelname aan de olympiade voor Frans.

Het onderwijsaanbod voor het specifiek gedeelte beantwoordt voldoende aan de doelstellingen van het leerplan en steunt op de onderzoekscompetentie na, voornamelijk op het aanbod binnen het leerboek. De vakgroepen Engels en Frans maken beperkte afspraken om deze specifieke eindtermen en leerplandoelstellingen te realiseren. Hier is nog ruimte voor meer efficiëntie. Het aanbod leidt tot een verbreding van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming. Wat het meer wetenschappelijke aspect betreft binnen de doelstellingen van de pool Moderne talen is er in beide talen veel aandacht voor het domein 'Taal en cultuur'. Ook het domein 'Taal als systeem' komt met voldoende diepgang aan bod. Binnen het domein 'Taal en communicatie' worden de leerlingen aangezet tot het reflecteren op talige communicatie, maar komen communicatiemodellen niet expliciet aan bod (SET 2). Ook de SET 5 'misverstanden in de interculturele communicatie die ontstaan door taalkundige of culturele verschillen herkennen en kunnen rechtzetten' wordt veeleer beperkt behandeld.

Leerlingen oefenen de onderzoekscompetentie via een kwaliteitsvolle onderzoeksopdracht voor Frans of Engels (naar keuze) in het tweede leerjaar van de derde graad. Zij doorlopen alle stappen van het onderzoeksproces en presenteren de resultaten ervan in de doeltaal. Er is nog groeimarge wat betreft het confronteren van de onderzoeksresultaten met andere standpunten (SET 18).

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting voldoet aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen. De leraren geven meestal les in een vaklokaal dat ingericht is met didactisch ondersteunend materiaal of met verwijzingen naar de Engels- of Franstalige cultuur. Deze vaklokalen zijn uitgerust met scherm en beamer en beschikken over internetverbinding. Dit materiaal wordt, indien mogelijk, door de leraren efficiënt ingezet ter ondersteuning van de lespraktijk. De bijdrage van de leraren aan het beschikbare materiaal zoals gebruik van eigen computer omdat er geen vaste computer is of deze niet werkt, getuigt van hun inzet om kwaliteitsvol en modern taalonderwijs te organiseren.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingresultaten zijn voldoende tot goed voor beide talen en worden onderbouwd door frequente toetsing, die wat het vak Frans betreft zorgvuldig en overzichtelijk gearcheveerd wordt door middel van een portfolio. De evaluatiepraktijk is voldoende representatief voor de eindtermen en de leerplandoelen, maar de wijze waarop de vakgebonden attitudes mee betrokken worden is niet transparant.

De algemene afspraak binnen de vakgroepen Engels en Frans bestaat erin bij elk rapport dagelijks werk, naast de kenniscomponent, alle vaardigheden te evalueren. De beoordeling van de spreek-, gespreksvaardigheid Engels was vorig schooljaar niet voldoende representatief voor de leerplandoelen. Dit schooljaar is hierin een positieve evolutie merkbaar naar een meer frequente en leerplangerichte evaluatie. De evaluatie van de verschillende vaardigheden is ingebed in communicatieve contexten. De beoordeling van de productieve vaardigheden gebeurt op basis van transparante criteria. Functionele kennis wordt apart bevraagd, zij het wel in zinvolle communicatieve contexten.

De evolutie naar het gebruik van geïntegreerde taaltaken is in ontwikkeling. De vraagstelling is in het algemeen valide. Ook in de examens worden alle vaardigheden geëvalueerd en is de puntenverdeling gelijklopend in beide talen: 60 % voor de vaardigheden, 40 % voor de kennis.

De onderwijsdoelstellingen voor het specifieke gedeelte worden, met uitzondering van de eindtermen onderzoekscompetentie minder doelgericht bevraagd. De specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetentie (SET 16, 17, 18) worden kwaliteitsvol geëvalueerd. Hierbij is er zowel aandacht voor het proces als voor het product.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De lessen verlopen in een positief leerklimaat en de leerlingen worden goed ondersteund in hun leerproces. De grootte van de lesgroepen in de derde graad maakt een leerbegeleiding mogelijk, die dicht aansluit bij de noden van de leerlingen. Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er in een stimulerende sfeer wordt gewerkt. Leerlingen worden aangemoedigd tot participatie en interactie. Het inzetten van leerlingvolgsysteem om de beginsituatie de remediëring van de leerlingen in kaart te brengen, is nog in volle ontwikkeling. Remediëringsactiviteiten worden over het algemeen nog niet geregistreerd in het leerlingvolgsysteem.

De leraren ondersteunen de leerlingen in hun leerproces door middel van afsprakennota's, leerstofoverzichten en extra oefeningen op het leerplatform, dat afhankelijk van de leraar meer of minder daarvoor wordt ingezet. De school reikt de leerlingen een kwaliteitsvol document aan in verband met het realiseren van de eindtermen onderzoekscompetentie.

De leerlingen krijgen feedback op hun toetsen. Indien nodig kunnen zij steeds beroep doen op de leraren voor extra uitleg of oefeningen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroepwerking is de hefboom voor de kwaliteit van het taalonderwijs. De vakgroepen Engels en Frans vergaderen per taal en graadoverstijgend. Naast de drie formele vergaderingen per jaar, maken de leraren informeel afspraken over inhoudelijke en organisatorische aspecten van de onderwijs- en evaluatiepraktijk. De inhoudelijke expertise van de vakgroep wordt gedeeld en vergroot door het volgen van bijscholing. Er is aandacht voor de horizontale en verticale samenhang van het curriculum, maar wat dit betreft is er nog ruimte voor optimalisering. De leraren Engels en Frans van de derde graad overleggen specifiek over de realisatie van de doelstellingen binnen de pool moderne talen. De afspraken hieromtrent kunnen nog verfijnd worden.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Op het vlak van de organisatie van het beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) voldoet de instelling aan de minimale verwachtingen. De school gaat op systematische wijze de situatie aangaande BVH na. Uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert, blijkt dat ze de tekorten kent en waakzaam is voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin ze onderwijs aanbiedt en leerlingen begeleidt. Ze maakt gebruik van analyses en adviezen van interne en externe deskundigen en houdt rekening met de opmerkingen van personeel, leerlingen en ouders. In de school heerst een cultuur waarbinnen de meeste personeelsleden zich aangesproken voelen om op hun niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De lokale preventieadviseur wordt bijgestaan door een preventieadviseur die op het niveau van de scholengroep advies en instrumenten aanreikt. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn behoorlijk gestructureerd opgebouwd op basis van eigen vaststellingen en de bevindingen van de externe deskundigen. De school kan aantonen dat een aantal tekorten op het ogenblik van de doorlichting al zijn weggewerkt of dat de vereiste acties op korte of middellange termijn zijn gepland. Ze doet dit via een systematische en gefaseerde aanpak, met softwarematige ondersteuning. Ze voert de werken uit volgens de hoogdringendheid en de risicobeheersing. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie verbeteren.

Op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving voldoet de instelling aan de minimale verwachtingen. De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting een steekproef van lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van de deskundigen, die terug te vinden zijn in de voorgelegde documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Uit de rondgang blijkt echter dat niet alle balustrades en trapeleuningen voldoende hoog zijn. Eén balustrade werd reeds verhoogd. De school heeft afspraken gemaakt met een technische school van de scholengroep om de resterende aanpassingen uit te voeren. Op sommige plaatsen bestaat valgevaar ten gevolge van oneffenheden en verzakte tegels. Sommige lokalen en gangen zijn verouderd. De school tracht in de mate van het mogelijke via opfriswerken de bewoonbaarheid en het comfort te verbeteren. De grondige renovatie van de lokalen en de speelplaats is gefaseerd in de planning opgenomen. In dit kader dient opgemerkt dat intensief en soms oneigenlijk gebruik van het M-gebouw door derden het waarborgen van de veiligheid, bewoonbaar en hygiëne ondermijnt. Bovendien noodzaakt het de school stelselmatig extra mankracht en middelen in te zetten om aan de BVH-vereisten te voldoen, wat in principe oneigenlijk gebruik van middelen inhoudt. Het nemen van structurele maatregelen ter zake dringt zich dan ook op.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de vestiging in voldoende mate aan de minimale verwachtingen. Hoewel het aantal toiletten voor de meisjes met het huidige leerlingenaantal nipt is, heeft de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting niet kunnen vaststellen dat dit leidt tot problemen. De plannen zijn evenwel afgerond om tegen september een extra sanitaire blok te plaatsen. In één sanitaire ruimte ontbreken schotten tussen de urinoirs.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoort en aanpakt vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De visie op de leerbegeleiding kadert in het pedagogisch project van de school. De leerling staat hierin centraal. De school beschouwt diversiteit en interculturaliteit als een meerwaarde. Elke leerling alle kansen geven op een succesvolle schoolloopbaan is één van de prioriteiten van de school. De acties die de school onderneemt op het vlak van de leerbegeleiding vloeien voort uit en sluiten aan bij deze visie. De school streeft naar de gepaste begeleiding voor elke leerling en stemt deze af op de specifieke noden van de leerlingen. Coherent met deze visie draagt heel het schoolteam zijn steentje bij aan de leerbegeleiding in functie van de eerstelijnszorg. Er is een sterke wisselwerking tussen de leerbegeleiding, het gelijkeonderwijskansenbeleid en het talenbeleid. In het kader van gelijke onderwijskansen (GOK) formuleerde de school specifieke doelen onder de noemer van 'preventie en remediëring' en 'taalvaardigheid' die naadloos aansluiten bij de visie op de leerbegeleiding. Het stappenplan dat de school uittekent in het kader van leerbegeleiding telt vier fasen bestaande uit basiszorg, verhoogde zorg, uitbreiding van zorg en heroriëntering. Voor elke fase zijn het wat, het hoe en de betrokken partners concreet bepaald. Het taalbeleid berust op drie pijlers namelijk de sensibilisatie van leraren en leerlingen betreffende het belang van taal, het ondersteunen van anderstaligen en de verhoogde aandacht voor instructietaal en schooltaal.
- Ondersteuning** De school brengt de beginsituatie van de leerlingen in kaart en investeert sterk in preventieve leerbegeleiding. Zij ondersteunt het leerproces van de leerlingen met initiatieven aangepast aan het ontwikkelingsniveau en de noden van de leerlingen: het structureel aanbieden van taalsteun, stimulerende, compenserende, remediërende en differentiërende en dispenserende (sticordi-) maatregelen voor leerlingen met leerstoornissen, huiswerkklas, stille (begeleide) studie, begeleiding van leerlingen van de eerste graad door leerlingen van de derde graad (S.O.S. 6 project). In het schoolontwikkelingsplan zijn daarover doelstellingen op lerarenniveau en concrete tips voor leraren opgenomen. De school heeft een heel gamma aan remediëringsinitiatieven uitgebouwd. Naast het stimuleren van de vakleraren in hun klaspraktijk met tips voor verschillende vormen van remediëring, organiseert de school structureel een remediëringstraject na het eerste examen voor leerlingen die daar nood aan hebben. Het gamma van mogelijke remediëringsactiviteiten is een coherent pakket waarin zowel aandacht is voor het leerproces op zich als socio-emotionele factoren en taal.

- Doeltreffendheid** Het bundelen van de informatie met betrekking tot leerzorg via het leerlingvolgsysteem is in volle ontwikkeling. De school zit hier nog in een overgangsfase. De individuele leraren en de klassenraad volgen de resultaten van de leerbegeleiding van nabij op. De school verzamelt en analyseert een aantal data met betrekking tot leerbegeleiding. Op basis van deze data-analyse en op basis van trajecten van individuele leerlingen heeft ze een zicht op het effect van haar inspanningen en stuurt ze het beleid en de organisatie bij. De leerbegeleiding in de onderzochte vakken is overwegend doeltreffend. De school is erin geslaagd tegemoet te komen aan de veranderende leerlinginstroom van de afgelopen jaren.
- Ontwikkeling** De deskundigheid betreffende leerbegeleiding en taalbeleid verhoogt door onderling overleg en het volgen van externe vorming. De school heeft een sterke cultuur om de eigen onderwijspraktijk in vraag te stellen en te vernieuwen in functie van een betere afstemming op de noden van de leerlingen. Op dit moment plant de school naast de bestaande nog meer concrete acties om in de toekomst het leerproces en het ontwikkelen van Nederlandse taalvaardigheid verder te ondersteunen onder andere door de inrichting van een openleercentrum, door het uitbreiden van taalondersteuning en door het uitbouwen en verspreiden van differentiëringstechnieken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het directieteam bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur. Er is een duidelijk afgesproken complementaire taakverdeling, die wordt opgevolgd tijdens wekelijkse vergadermomenten en via dagelijks informeel overleg. De directie laat zich ook adviseren door de leerlingenraad, de ouderraad en de schoolraad. Om het beleid te ondersteunen worden de directieleden in hun dagelijks bestuur inhoudelijk, organisatorisch en logistiek bijgestaan door coördinatoren, leerlingbegeleiders en het secretariaat. Deze medewerkers staan, vanuit een positie van vertrouwen, elk op hun terrein in voor de invulling en de uitvoering van de beleidslijnen. De beleidsverantwoordelijken van de school kiezen voor een laagdrempelig en toegankelijk leiderschap en streven naar een participatieve cultuur bij het personeel. De directie houdt de vinger aan de pols via verschillende overlegorganen, werkgroep- en vakgroepvergaderingen, regelmatige klasbezoeken en veel informeel overleg. Op deze manier slaagt de schoolleiding erin een ruime groep personeelsleden te motiveren en te betrekken bij de initiatieven en activiteiten binnen de school. Er is veel beleidsmatige aandacht voor het aansturen en opvolgen van de onderwijskundige processen. De recentelijke oprichting en organisatie van onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers (OKAN-klassen) wordt opgevolgd door een zorgcoördinator/vervolgcoach. Het directieteam maakt werk van functiebeschrijvingen voor alle personeelsleden. Functioneringsgesprekken verlopen aan de hand van een kwaliteitsvol instrument en gebeuren door de directeur. Het beleidsvoerend vermogen van de school wordt versterkt door een actieve samenwerking binnen de scholengroep en met de pedagogische begeleidingsdienst.
- Visieontwikkeling** De directie ziet de realisatie van het pedagogisch project als een belangrijke opdracht. Het directieteam ontwikkelde in dit kader schooleigen visieteksten over een aantal aspecten van de schoolwerking. De school concretiseert en communiceert haar visie en de beleidsprioriteiten op de website, in een gedetailleerd schoolreglement voor leerlingen en ouders, in de informatiebrochure, tijdens verschillende informatieavonden, de schoolraad, teamvergaderingen en dienstmededelingen. De koppeling van het schoolwerkplan aan operationele doelen gebeurt via een jaarlijks wijzigend thema. Zo slaagt de directie er met succes in de krachtlijnen en de uitgangspunten van de schoolvisie op alle niveaus door te geven. Het resultaat is een aangenaam en tegelijk gestructureerd leer- en leefklimaat.

- Besluitvorming** De schoolleiding overlegt met de diverse verplichte participatieorganen. De inbreng van de leerlingenraad, schoolraad, ouderraad en het LOC is veelal gericht op organisatorische aspecten maar er is weinig betrokkenheid bij de onderwijskundige processen. De officieel opgelegde participatiestructuur wordt doelgericht verruimd met een coördinatoren groep en een aantal werk- en vakgroepen. De schoolleiding neemt zelf geregeld deel aan de werk- en vakgroepen waarin leraren ruimte krijgen om het schoolbeleid mee vorm te geven. Naast de traditie van informele participatie van de leraren, gebeurt de besluitvorming ook via teamvergaderingen en pedagogische studiedagen. Het digitale platform van de school wordt ook efficiënt gebruikt als middel om de besluitvorming mee vorm te geven. Een vlotte doorstroming van informatie naar alle schoolparticipanten ondersteunt de besluitvorming. Er zijn regelmatig dienstmededelingen, verslaglegging van vergadermomenten op het elektronisch platform en informeel overleg.
- Kwaliteitszorg** De directie is zich bewust van het belang van kwaliteitszorg. Ze heeft sterkte-zwakteanalyses uitgevoerd en hanteert een kwaliteitssysteem dat in eerste instantie gericht is op fragmentair optimaliseren van onderwijskundige processen met de bedoeling over de jaren heen te resulteren in een samenhangend geheel. Een aantal cijfer- en enquêtegegevens worden verzameld en geanalyseerd. Ouders, leerlingen en leraren namen deel aan enquêtes en de school volgt de resultaten van haar oud-leerlingen. Deze vormen samen aanleiding tot analyse en zo nodig tot bijsturing van processen gericht op kwaliteitsverbetering. Elk jaar wordt één thema (rapportering, evaluatie, sanctiebeleid, gedragsbegeleiding...) grondig uitgewerkt en met het team doorgenomen. De keuze van het thema hangt af van informeel overleg en gebeurt kritisch maar niet systematisch. Via de verschillende overlegorganen en raden worden beleidsbeslissingen en schoolactiviteiten systematisch geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig. Hoewel er op schoolniveau aandacht is voor interne kwaliteitszorg bestaat er onduidelijkheid over de effecten van sommige acties. Het vormt voor de school een uitdaging om de kwaliteitsbewaking op systematische wijze op te volgen en de prioriteiten op (middel)lange termijn vast te leggen. Het beleid betreft de pedagogische begeleiding nauw bij de kwaliteitszorg voor de onderwijspraktijk.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het kwaliteitsvol nastreven van de VOET op beleidsniveau en op uitvoeringsniveau.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding.
- Het begeleiden van de leerlingen in een open en gestructureerd leer- en leefklimaat.
- De geëngageerde en kwaliteitsvolle taakinvulling door het schoolteam.
- Het brede aanbod aan algemeen vormende activiteiten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gedreven, motiverend en participatief leiderschap.
- De complementaire taakverdeling binnen het directieteam.
- De open communicatie en de toegankelijkheid van de schoolleiding.
- De aandacht voor kwaliteitszorg voor de meeste aspecten van de schoolwerking.
- Het omzetten van de schoolvisie in concrete acties.
- Het systematisch afstemmen van de infrastructuur en de uitrusting op de leerplandoelstellingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van het leerplan natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom.
- Het onderzoekend leren/leren onderzoeken bij de leerplanrealisatie voor biologie in de 2de graad aso.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het uitwerken van de evaluatiepraktijk voor de praktische vaardigheden in de wetenschappen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Erik DE BOU de inspecteur-verslaggever	Hilde WALRAEVENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	